



Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Styresak: 09/20 g)

Møtedato: 23.01.2020

Dato: 16.01.2020

Arkivsaksnr: 2020/921

Bruk av kalling i bistilling ved KMD

Sentrale bakgrunnsdokumenter

[Universitets og høgskoleloven](#)

[Reglement for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglig/administrative lederstillinger](#)

Universitetsstyresak 29/15 (vedlagt)

Bakgrunn

Som kjent fremgår det av de alminnelige regler om ansettelse at stillinger skal lyses ut for å sikre et bredt søkergrunnlag slik at den best kvalifiserte søker kan ansettes. Imidlertid har Universitets- og høgskoleloven (uhl) unntak for ansettelse uten kunngjøring (uhl. §§ 6-3 (4) og 11-1 (4)). I reglement for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglig/administrative lederstillinger er kalling beskrevet i punkt 3.2 (i samsvar med krav i uhl):

«Universitetsstyret kan, når særlige grunner taler for det, foreta ansettelse av kvalifiserte personer uten forutgående kunngjøring (kalling) i undervisnings- og forskerstillinger, samt i stillinger som leder for avdeling og grunnenhet.

Universitetsledelsens forslag om kalling skal som hovedregel skje på anmodning fra fakultetsstyret med klare og entydige anbefalinger fra institutt og fakultet.

Av likestillingshensyn kan kalling benyttes for å rekruttere kvalifiserte personer fra sektoren, forskningsinstitusjonene, næringsliv og forvaltning mv.

Kalling kan ikke foretas hvis mer enn ett medlem av styret motsetter seg dette.»

Kalling eller tilsetning uten kunngjøring slik det er fastsatt i nevnte reglement tilligger Universitetsstyrets kompetanse og kan ikke delegeres.

I Universitetsstyresak 29/15 ble sak om bruk av kalling i undervisnings- og forskerstillinger behandlet, og følgende vedtak ble fattet:

1. Universitetsstyret slutter seg til forslag om å benytte kalling som et hensiktsmessig virkemiddel for å rekruttere internasjonale toppforskere til universitetet
2. Universitetsstyret gir fakultetsstyrene adgang til å tilsette uten utlysning i bistillinger i tilfeller der særlige grunner taler for det, og den aktuelle kandidaten er vurdert som kvalifisert til stillingen og innehar hovedstilling hos annen arbeidsgiver

I forhold til fakultetsstyrets myndighet er særlig det andre leddet i vedtaket sentralt. Bistilling er en midlertidig åremålsstilling som kan ha varighet på mellom to til seks år. Stillingsstørrelse kan være inntil 20 % og kan innehas i tillegg til 100 % hovedstilling hos en annen arbeidsgiver enn UiB (jf uhl. § 6-6).

Premissene for å kunne kalle i bistilling som grunnlag for ansettelse er:

- Det må foreligge særlige grunner (eks. at det er lite sannsynlig at vedkommende ville søkt en utlyst stilling inntil 20 %)
- Vedkommende må være kvalifisert
- Vedkommende må ha en hovedstilling hos en annen arbeidsgiver (i uh-sektoren, forskningsinstituttene, næringsliv og forvaltning m.v)

I en ordinær ansettelsesprosess blir alle søkere bedømt av en sakkyndig komite. I en kalling er ikke dette tilfelle, men det må dokumenteres at vedkommende er kvalifisert.

Å inneha bistilling som professor II er ikke tilsvarende med å ha kompetanse som professor. En som har hatt bistilling som professor II, vil ikke ha en «overførbar professorkompetanse» som kan legges til grunn i forbindelse med søknad på ledig hovedstilling. Søkere til hovedstilling som professor som er ansatt i midlertidig bistilling som professor II vil bli bedømt i henhold til standard prosedyre i henhold til ordinære krav til kompetanse som professor.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar saken til orientering

Frode Thorsen
dekan

Synnøve Myhre
fakultetsdirektør

Vedlegg:

- Universitetsstyresak 29/15



Styre: Universitetsstyret
Styresak: 29/15
Møtedato: 23.04.2015

Dato: 09.04.2015
Arkivsaksnr: 2015/4219

Bruk av kalling i undervisnings- og forskerstillinger ved Universitetet i Bergen

Bakgrunn

Rekruttering av de aller beste medarbeiderne er en av de viktigste forutsetningene for å styrke UiB som et internasjonalt sterkt forskningsuniversitet. I utkast til UiBs strategiplan for 2016-2022 fremmes et strategisk mål om at UiB skal utvikle flere ledende forskingsmiljøer. Innen 2022 skal fakultetene ha verdensledende fagmiljøer, og flere med høy internasjonal standard. Dette skal blant annet oppnås ved å rekruttere internasjonalt yngre forskere og ledende professorer, gjennom å etablere særskilte program for dette og drive aktiv rekrutteringspolitikk.

Dette krever et offensivt rekrutteringsarbeid slik at vi kan hevde oss i den internasjonale konkurransen om de aller dyktigste medarbeiderne. Rekruttering av ansatte er blant universitetets viktigste investeringer og er en grunnleggende forutsetning for å styrke UiB som et internasjonalt sterkt forskningsuniversitet.

Universitetsstyret har i sak 41/14 vedtatt nytt reglement for tilsetning i vitenskapelige stillinger og faglige/administrative lederstillinger. Det er utformet et grundig regelverk for å sikre et felles grunnlag for rekruttering av de beste medarbeiderne.

Fra 2015 bevilger Kunnskapsdepartementet 100 mill. kroner for å styrke arbeidet med fremragende kvalitet for å utvikle flere verdensledende fagmiljøer. Av dette er 70 mill. kroner fordelt etter spissede kvalitetskriterier til institusjoner med fagmiljø som har særlige forutsetninger for å strekke seg mot verdenstoppen. Midlene vil gi en langsiktig styrking av budsjettene til de institusjonene som når opp i konkurransen, og skal brukes til rekruttering av internasjonale toppforskere. UiB får 13,7 mill. kroner i økt budsjetttramme fra 2015 til dette, og er i god dialog med Bergen Forskningsstiftelse om tilsvarende finansiering. Det arbeides med å legge fram konkrete forslag til rekruttering av toppforskere i styremøte 28.5.

I en av rapportene fra Organisasjonsutviklingsprosjektet (OU- 4), «Slik rekrutterer vi de beste talentene», er det presisert at hvis UiB skal konkurrere godt internasjonalt, må det i større grad satses på noen av de aller beste internasjonalt anerkjente forskerne og miljøene. Arbeidsgruppen har foreslått bruk av kalling for å rekruttere internasjonalt ledende professorer til viktige satsingsfelt for UiB.

Kalling- formelle rammer

De alminnelige regler om tilsetning forutsetter at stillinger lyses ut for å sikre et bredt søkergrunnlag slik at den best kvalifiserte søker tilsettes i stillingen. Ved kalling foretas

ansettelse uten utlysning, med hjemmel i universitets- og høyskoleloven (uhl.) §§ 6-3 (4) og 11-1(4).

Universitetsstyret vedtok i møte 28.05.14 nytt reglement for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglig/administrative lederstillinger, der kalling er beskrevet i pkt. 3.2:

«Universitetsstyret kan, når særlige grunner taler for det, foreta ansettelse av kvalifiserte personer uten forutgående kunngjøring (kalling) i undervisnings- og forskerstillinger, samt i stillinger som leder for avdeling og grunnenhet.

Universitetsledelsens forslag om kalling skal som hovedregel skje på anmodning fra fakultetsstyret med klare og entydige anbefalinger fra institutt og fakultet.

Av likestillingshensyn kan kalling benyttes for å rekruttere kvalifiserte personer fra sektoren, forskningsinstitusjonene, næringsliv og forvaltning mv.

Kalling kan ikke foretas hvis mer enn ett medlem av styret motsetter seg dette.»

Det er ikke oppstilt noen andre rettslige krav for et vedtak om tilsetning uten utlysning enn at «særlige grunner taler for det». Kravet vil blant annet være oppfylt når man står overfor situasjoner hvor en utlysingsprosess vil kunne medføre at man ikke får den best kvalifiserte søker. I forarbeidene til uhl. er dette hensynet beskrevet slik: «Det er ... et faktum at det ved enkelte anledninger er en åpenbar mulighet til å tiltrekke seg en meget høyt kvalifisert og ettertraktet kandidat kun dersom vedkommende kan tilbys stillingen direkte uten ordinær tilsetningsprosess med åpen konkurranse.» En annen særlig grunn kan være å unngå å miste talentfulle forskere mens de venter på utlysninger i stillinger som førsteamanuensis eller professor. Videre kan likestillingshensyn begrunne tilsetning uten utlysning.

En forutsetning for å kalle til forsknings- og undervisningsstillinger er at den som kalles er «kvalifisert». Det må være dokumentert at vedkommende har tilstrekkelige vitenskapelige kvalifikasjoner for stillingen.

Kompetanse til å tilsette uten utlysning i bistillinger

Etter uhl. § 6-3(4) kan kalling ikke benyttes «hvis mer enn ett medlem av styret motsetter seg dette.» Muligheten til å kalle er med dette tillagt universitetsstyret selv, og kan rettslig sett ikke delegeres til fakultetsstyrene. UiBs reglement for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglige/administrative lederstillinger åpner heller ikke for en slik delegering.

Det akademiske kollegium åpnet imidlertid i 2000 for at fakultetsstyrene kan foreta tilsetning i bistillinger uten forutgående utlysning. Bistilling er tilsetning i inntil 20 prosent av undervisnings- og forskerstilling, og er spesielt praktisk for ansettelse i stillinger som professor II.

Etter at universitetsstyret vedtok det nye reglementet for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglige/administrative lederstillinger i 2014, har det på nytt oppstått spørsmål om hvordan tilsetning uten utlysning i bistillinger skal behandles ved UiB.

Dialog med UiO, NTNU og UiT viser i det store og hele en lik oppfatning av den rettslige situasjonen, men samtlige har tillatt at andre enn styret foretar kalling til bistillinger. UiT har gitt rektor fullmakt mens de to andre har gitt fakultetsstyrene adgang til å foreta slike ansettelser.

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Konkurransen om de beste hodene krever at universitetet tar i bruk de metoder som er egnet til å oppnå ønskede målsettinger. Kalling kan benyttes for å rekruttere toppforskere som ellers ville vært vanskelig å rekruttere inn på ordinær måte, og vil være en egnet metode til å oppnå de målsettinger regjeringen og universitetet har satt seg. Dette er forskere som er internasjonalt ledende på sine felt, og som enten er vurdert av et evalueringspanel, eller som har oppnådd en spesiell status internasjonalt, f.eks gjennom et ERC- stipend. Det er viktig at universitetsstyret tar stilling til hvordan kalling som mekanisme kan støtte opp under ambisjonene UiB har for rekrutteringsarbeidet i forhold til fremragende forskere.

Kompetansen til å kalle er lagt til universitetsstyret selv, men det er et ønske fra fakultetene og universitetsledelsen at fakultetsstyrene gis adgang til å ansette i bistillinger uten utlysning. En beslutning om en slik ordning vil være utfordrende i forhold til gjeldende regelverk, og kan bare vedtas av universitetsstyret selv. Det vil være full anledning til å trekke tilbake en slik adgang, dersom styret ved et senere tidspunkt skulle ønske det.

Premissene for fakultetsstyrenes adgang til tilsetning uten utlysning i bistillinger må være at det samtidig understrekes viktigheten av at slike ansettelse fortsatt kun skal skje når særlige grunner taler for det, samt at ansettelse ikke må finne sted uten at vedkommende blir vurdert å være kvalifisert til stillingen. Det er videre et vilkår at bistillingsinnehavere faktisk har en hovedstilling hos en annen arbeidsgiver.

Med dette fremmes følgende forslag til

vedtak:

1. Universitetsstyret slutter seg til forslag om å benytte kalling som et hensiktsmessig virkemiddel for å rekruttere internasjonale toppforskere til universitetet
2. Universitetsstyret gir fakultetsstyrene adgang til å tilsette uten utlysning i bistillinger i tilfeller der særlige grunner taler for det, og den aktuelle kandidaten er vurdert som kvalifisert til stillingen og innehar hovedstilling hos annen arbeidsgiver

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

09.04.2015/Kathrine Brosvik Thorsen/Tore Tungodden

